

ПЛАН ЗА ОДРЖАВАЊЕ НАСТАВЕ У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА У ШКОЛСКОЈ 2021/2022. ГОДИНИ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Одлука Министарства за образовање и науку (МОН) о поновном отварању школа у школској 2021/2022. години има у виду чињеницу да је школа од суштинског значаја за образовање и благостање деце и ученика.

Доношењем одлуке о поновном отварању школа извршена је општа процена ризика, при чему се имају у виду епидемиолошки фактори, степен вакцинације наставног кадра, образовни систем, здравствени систем и капацитет јавног здравља, ангажман заједнице и државни капацитет за одржавање социјалне и економске подршке најрањивијих.

План Министарства за образовање и науку (МОН) за почетак школске 2021/2022. године базира се на потреби да се добије максимална корист за ученике, наставнике и запослене у школама и широј заједници, а уједно, како не би дошло до поновног ширења КОВИДА-19 у нашој земљи, имајући у виду да је једно од основних човекових права поред образовања и право на здравље.

Овај план објашњава кораке које основне и средње школе треба да предузму како би обезбедиле потребне мере заштите и тиме смањиле ризик од ширења корона вируса (КОВИД-19).

План за одржавање наставе у школској 2021/2022. години садржи и Протокол обезбеђивања оквира за школе о начину почетка и наставку образовног процеса у основном и средњем образовању. У овом периоду школе ће требати да прилагоде услове реализације наставе сагласно Плану и Протоколу с циљем обезбеђивања неометаног васпитно-образовног процеса.

Није могуће предвидети када ће се променити епидемиолошка ситуација у земљи, или неком региону или општини, па зато сви треба да будемо спремни за могућност промене начина извођења наставе и прелазак на модел који ће у одређеној ситуацији бити најприменљивији.

За брзе промене треба сви да буду спремни, од директора, до наставника и стручних служби, осталих запослених у школама, као и ученика и њихових родитеља/старатеља, али и свих оних који доприносе помоћи и подршци не само реализацији планираних наставних часова, већ и у омогућавању квалитетног васпитања и образовања.

ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ

У основним школама у школској 2021/2022. години васпитно-образовни процес се реализује сагласно Календару организације и рада школа, сагласно Наставном плану за школску 2021/2022. годину, у учионици са стандардном величином.

Настава у основном образовању може да се реализује преко три модела:

1. уз физичко присуство ученика у школи;
2. учењем на даљину или
3. комбиновањем физичког присуства и учења на даљину у групама

1. НАСТАВА УЗ ФИЗИЧКО ПРИСУСТВО УЧЕНИКА

Уколико је епидемиолошка ситуација у земљи стабилна, настава у основним школама одржава се уз физичко присуство ученика у школама с поштовањем Протокола за наставу уз физичко присуство.

Наставни час траје 40 минута у настави уз физичко присуство

Свака школа води евиденцију, на дневној основи, о присуству наставника.

Реализација наставе, одсуство ученика евидентира се у е-дневнику.

Наставници у школу долазе најмање пола сата пре почетка наставе и учествују у организовању и спровођењу уласка ученика сагласно распореду часова и Протоколу.

Свака школа о доласку и одласку ученика одељења, о сменама, коришћењу великог одмора, припрема распоред.

Школе прилагођавају и усаглашавају Кућни ред школе са Планом и Протоколом за наставу уз физичко присуство.

За ученике настава се реализује уз физичко присуство у просторијама школе, са максималним искоришћавањем просторних и кадровских капацитета у школама и обавезном применом свих заштитних епидемиолошких мера утврђених у Протоколу за наставу уз физичко присуство.

Изузеци:

- за ученике који припадају ризичној групи ученика и имају потврду матичног лекара/педијатра да због здравственог стања не треба да посећују наставу уз физичко присуство, наставу прате учењем на даљину. Родитељ/старатељ школе доставља медицинску документацију и потврду матичног лекара
- за ученике који су позитивни на Ковид 19 или су у самоизолацији, настава може да се реализује учењем на даљину

Ученици који прате наставу на даљину укључују се на час истовремено када наставник одржава час са ученицима који прате наставу уз физичко присуство.

Ученике нижих разреда основног образовања треба чешће подсећати на мере заштите сагласно Протоколу за наставу уз физичко присуство, с обзиром на чињеницу да се тек упознају и уводе у поштовање редовних школских правила. Треба им нагласити да не треба да мењају своје ствари (оловке, гумице и сл.) сагласно околностима и да другарство могу да изразе на друге начине који су прифатљиви у садашњој ситуацији, на пример преко међусобног подсећања да поштују правила заштите и правила у учионици и другим одговарајућим креативним активностима преко којих ће радити на развијању осећаја емпатије.

Одмор за време наставе уз физичко присуство

Мали одмор се користи у трајању од 5 минута између часова и велики одмор у трајању од 15 до 20 минута. За време одмора обавезно је поштовање мера заштите сагласно Протоколу за наставу уз физичко присуство, и потребно је да се смањи, колико год је могуће, физички контакт међу ученицима.

За време великог одмора када су ученици у школском дворишту, обавезно се спроводи чишћење учионица водом и сапуном/детерџентом и дезинфекционим средством које делује на вирусе према упутству произвођача и обавезно се проветравају просторије.

2. УЧЕЊЕ ПУТЕМ НАСТАВЕ НА ДАЉИНУ

Уколико се епидемиолошка ситуација у земљи или у одређеним регионима или општинама промени и уколико се примети поновно ширење вируса Ковид 19, Влада по препоруци Комисије за заразне болести, може да донесе одлуку да се настава, у циљу заштите здравља ученика, за ученике од петог до деветог разреда спроведе путем наставе на даљину.

При учењу путем наставе на даљину, наставни час траје 30 минута уз 5 минута прикључивања.

Наставу на даљину наставници реализују из учионице у школи користећи националну платформу.

Директор школе води рачуна о потпуној покријености интернет конекцијом у свим учионицама у школи. У изузетном случају када у школи нема добре интернет конекције и иста не може да се обезбеди, наставник може часове да одржава и од куће, по претходно добијеној писменој сагласности од стране директора школе.

При настави на даљину радни дан ученика траје од 3 до 5 сати дневно, у зависности од узраста ученика и одмор од 10 (десет) минута после сваког наставног часа или активности.

Само школе које испуњавају услове из Протокола за наставу уз физичко присуство и Плана и имају добијену сагласност Владе да реализују наставу уз физичко присуство и за ученике од четвртог до деветог разреда за претходну школску 2020/2021. годину, настављају са наставом уз физичко присуство.

Реализација наставе уз физичко присуство у школи за ученике од четвртог до деветог разреда, чији оснивач је Влада и која има добијену сагласност Владе за наставу уз физичко присуство за претходну школску 2020/2021. годину, наставља са наставом уз физичко присуство.

Основне школе које имају комбинована одељења од првог до петог разреда, могу да реализују наставу уз физичко присуство ученика уколико имају просторних услова, сагласност родитеља/старатеља, испуњавају услове из Протокола и имају добијену сагласност Владе за претходну школску 2020/2021. годину.

Ученици се у наставу уз физичко присуство укључују уз сагласност родитеља/старатеља.

У основним балетским и музичким школама у којима се настава реализује за уметничко образовање и основне школе са ресурсним центром, због специфичне васпитно-образовне делатности коју врше, начин реализације наставе утврђује се посебним Планом и Протоколом, а настава се реализује сагласно Одлуци Владе Републике Северне Македоније коју су добиле за прошлу школску 2020/2021. годину.

Стручни сарадници у школи или образовни асистенти који обезбеђују подршку ученицима са сметњама у развоју, настављају са подршком образовном процесу ученика у школи или у дому ученика и треба да буду у сталној комуникацији и координацији са инклузивним тимом у школи и са родитељима.

Образовни асистент или стручни сарадници из школе о начину подршке образовном процесу ученика договара се у директној сарадњи са родитељем/старатељем.

Школе које имају асистивну технологију стављају је на располагање ученицима који имају потребу за њом и у домаћим условима.

3. КОМБИНОВАНИ МОДЕЛ НАСТАВЕ – комбиновањем наставе уз физичко присуство и учења на даљину у групама

Уколико се епидемиолошка ситуација у земљи или у одређеним регионима или општинама промени и примети поновно ширење вируса Ковид 19, Влада по препоруци Комисије за заразне болести, може да донесе одлуку да се настава, с циљем заштите здравља ученика, за ученике од петог до деветог разреда спроведе комбиновањем наставе уз физичко присуство и учења на даљину.

Овај модел наставе подразумева да део ученика прати наставу уз физичко присуство, а део учењем на даљину (ученици од првог до четвртог разреда, наставу прате у школи, док ученици од петог до деветог разреда наставу прате делом у школи, делом на даљину).

За ученике од првог до четвртог разреда настава се реализује уз физичко присуство у просторијама школе, уз максимално искоришћавање просторних и кадровских капацитета у школи и уз обавезну примену свих заштитних епидемиолошких мера утврђених Протоколом за наставу уз физичко присуство.

За ученике од петог до деветог разреда настава се реализује дељењем одељења на две групе:

- једна група наставу прати уз физичко присуство, а друга група учењем на даљину. Групе ученика по циклусима треба да буду сталне (неменљиве)

Изузетак:

- ученици који припадају ризичној групи и који имају потврду матичног лекара/педијатра да због свог здравственог стања не треба да посећују наставу уз физичко присуство, наставу прате уз учење на даљину. Родитељ/старатељ школи доставља медицинску документацију и потврду матичног лекара
- за ученике који су позитивни на Ковид 19 или су у самоизолацији, настава може да се реализује преко учења на даљину

Ученици који прате наставу на даљину укључују се на час истовремено када наставник одржава час са ученицима који прате наставу уз физичко присуство.

Ученици који немају ИКТ /смартфоне или интернет при настави са учењем на даљину или комбинованим моделом

За ученике који немају приступ ИКТ или интернету, при настави на даљину школа може да организује наставу уз физичко присуство у школи, уз сагласност родитеља/старатеља и искључује сагласност Владе.

Уколико се родитељи не слажу да се настава одвија уз физичко присуство, школа може да обезбеди ИТ уређај који се даје на коришћење или припрема штампане материјале које преузимају родитељи у сарадњи са наставником/разредним/образовним асистентом или праћењем укључивних емисија на МТВ. Поред овога у интересу деце, школа у договору са родитељима договара најбезбеднији начин за давање и преузимање ИТ уређаја, школских материјала, домаћих задатака и осталих школских обавеза ученика.

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

У средњим школама школске 2021/2022. године васпитно-образовни процес се реализује сагласно Календару организације и рада школа, сагласно наставним плановима и програмима за школску 2021/2022. годину, у учioniци са стандардном величином.

Настава у средњем образовању може да се реализује преко три модела:

1. уз физичко присуство ученика у школи;
2. учењем на даљину или
3. комбиновањем физичког присуства и учења на даљину у групама

Средње школе поред редовне наставе из општеобразовних предмета, организују и наставу из стручних предмета (за стручно образовање, уметничко образовање, спортску академију и спортску гимназију),

индивидуалну наставу, практичну наставу у школи и у компанији, учење преко рада код послодавца, феријалну праксу, уз физичко присуство сагласно усвојеним Протоколима.

НАСТАВА УЗ ФИЗИЧКО ПРИСУСТВО УЧЕНИКА

Уколико епидемиолошка ситуација у земљи буде стабилна, настава у средњим школама се одржава уз физичко присуство ученика у школама уз поштовање Протокола за наставу уз физичко присуство

Средње школе сагласно просторним могућностима организују наставу у једној или две смене.

Наставници у средњим школама долазе у 7.00 сати за прву смену, односно 13.00 сати за другу смену, како би организовали улазак ученика сагласно распореду школе.

Настава у првој смени почиње у 7.30 сати, односно у 13.30 сати у другој смени.

Трајање наставног часа је 45 минута. После сваког наставног часа користи се мали одмор у трајању од 5 минута и велики одмор у трајању до 20 минута. За време великог одмора док су ученици у школском дворишту, обавезно се спроводи чишћење учионица водом и сапуном/детерџентом и дезинфекционим средством које делује на вирусе према упутству произвођача и обавезно се проветравају просторије.

За ученике настава се реализује уз физичко присуство у просторијама школе, уз максимално искоришћавање просторних и кадровских капацитета школе и уз обавезну примену свих заштитних епидемиолошких мера утврђених Протоколом за наставу уз физичко присуство.

Свака школа води евиденцију на дневној основи о присуству наставника и ученика.

Школе прилагођавају и усаглашавају Кућни ред школе са Планом и Протоколом за наставу уз физичко присуство.

Изузетак:

- за ученике који припадају ризичној групи и имају потврду матичног лекара да због свог здравственог стања не треба да посећују наставу уз физичко присуство, наставу прате преко учења на даљину. Родитељ/старатељ школи доставља медицинску документацију и потврду матичног лекара
- за ученике који су позитивни на Ковид 19 или су у самоизолацији, настава може да се реализује преко учења на даљину

Ученици који прате наставу на даљину укључују се на час истовремено када наставник одржава час са ученицима који прате наставу уз физичко присуство.

УЧЕЊЕ ПУТЕМ НАСТАВЕ НА ДАЉИНУ

Уколико се епидемиолошка ситуација у земљи или у одређеним регионима или општинама промени и примети поновно ширење вируса Ковид 19, Влада по препоруци Комисије за заразне болести, може да донесе одлуку да се настава, с циљем заштите здравља ученика, за ученике средњег образовања спроведе учењем на даљину.

При настави путем учења на даљину, наставни час траје 35 минута са 5 минута прикључивања, а радни дан ученика траје од 3 до 5 сати, у зависности од узраста ученика и одмор од 10 (десет) минута после сваког наставног часа или активности.

Распоред часова се обавезно објављује на веб-страни школе, на националној платформи и доставља се електронским путем Државном просветном инспекторату.

Наставу путем учења на даљину наставници реализују из учионице у школи, коришћењем националне платформе.

Директор школе брине о потпуној покријености интернет конекцијом свих учионица у школи. У изузетном случају када у школи не постоји добра интернет конекција и иста не може да се обезбеди, наставник може часове да одржава и од куће, по претходно добијеној писменој сагласности од стране директора школе.

Предметни наставник на захтев директора доставља линк за прикључивање на електронску интерактивну платформу за учење на даљину како би се пратио рад наставника током наставног часа.

При реализацији наставе из стручних предмета, као и практичне наставе у средњем стручном образовању треба да се поштују практични савети који су део Упутства за реализацију наставе на даљину у стручном образовању и обуци. (<http://csoo.edu.mk/izvestuvanje/upatstvo-za-dalechsko-uchenje/>) .

Начин реализације практичне обуке/практично образовање (УПР, феријална пракса и практична настава) је описан у Упутствима за реализацију практичне обуке и учења кроз рад за време пандемије изазване коронавирусом КОВИД-19 (<http://www.csoo.edu.mk/>).

У средњим школама у којима се реализује настава за уметничко образовање, спортској гимназији или спортској академији, настава из општеобразовних предмета реализује се учењем на даљину.

У Спортској академији настава из стручних предмета ће се реализовати сагласно протоколима одобреним од Владе Републике Северне Македоније који су израђени од академије у сарадњи са националним федерацијама одговарајућег спорта.

У школама које имају одељења у којима се одвија дуално образовање, практични део наставе, у компанијама, одвија се уз физичко присуство на радном месту, уз поштовање општих протокола за заштиту и протокола компанија где се изводи практична настава.

Феријална пракса и учење путем рада код послодавца реализује се уз физичко присуство у компанији/ код послодавца сагласно Упутству о феријалној пракси донетој од стране Центра за стручно образовање и обуку.

Средње школе у којима се реализује стручно образовање и обука, практичну наставу реализују уз физичко присуство ученика у школи у кабинетима, школским радионицама, лабораторијама и другим посебним просторијама за ову намену.

Средње стручне школе за успешну реализацију феријалне праксе и практичне наставе, поштују све безбедносне протоколе, као и Протокол о поступању средњих школа у којима се реализује стручно образовање и обука у Републици Северној Македонији за спровођење практичне наставе уз физичко присуство ученика школске 2020/2021. године, Општи Протокол о превентивним мерама при реализацији учења путем рада, феријалне праксе, практичне обуке и вежбе ученика код послодавца, као и Протокола о превентивним мерама при реализацији учења путем рада, феријалне праксе, практичне обуке и вежби ученика код послодавца у сектору машинство, сектору земљорадња, рибарство и ветерина, сектору хемија и технологија и сектору личне услуге.

Стручни сарадници у школи или образовни асистенти који обезбеђују подршку ученика са сметњама у развоју, настављају са подршком образовном процесу ученика у школи или у дому ученика и треба да буду у сталној комуникацији и координацији са инклузивним тимом у школи и родитељима.

Образовни асистент или стручни сарадници из школе начин подршке образовном процесу ученика договарају у директној сарадњи са родитељем/старатељем.

Школе које имају асистивну технологију, стављају је на располагање ученицима који имају потребу за њом и у домаћим условима.

Организовање наставе преко учења на даљину може да се односи на одређени период (краћи или дужи у зависности од епидемиолошке ситуације), па чак и уколико ситуација налаже то и током целе наставне године.

4. КОМБИНОВАНИ МОДЕЛ НАСТАВЕ – комбиновањем наставе уз физичко присуство и учење на даљину у групама

Уколико се епидемиолошка ситуација у земљи или у одређеним регионима или општинама промени и примети поновно ширење вируса Ковид 19, Влада по препоруци Комисије за заразне болести, може да донесе одлуку да се настава, с циљем заштите здравља ученика, спроведе комбиновањем наставе уз физичко присуство и учењем на даљину у групама.

Овај модел наставе подразумева да део ученика наставу прати уз физичко присуство, а део учењем на даљину, односно настава се реализује дељењем одељења на две групе:

- једна група наставу прати уз физичко присуство, а друга група путем учења на даљину. Групе ученика по циклусима треба да буду сталне (непроменљиве)

Изузетак:

- за ученике који припадају ризичној групи и имају потврду матичног лекара да због свог здравственог стања не треба да посећују наставу уз физичко присуство, наставу прате преко учења на даљину. Родитељ/старатељ школи доставља медицинску документацију и потврду матичног лекара
- за ученике који су позитивни на Ковид 19 или су у самоизолацији, настава може да се реализује преко учења на даљину
- Ученици који прате наставу на даљину укључују се на час истовремено када наставник одржава час са ученицима који прате наставу уз физичко присуство.

ПОСТУПАК ОДОБРАВАЊА НАСТАВЕ УЗ ФИЗИЧКО ПРИСУСТВО ЗА ОСНОВНЕ И СРЕДЊЕ ШКОЛЕ У УСЛОВИМА КАДА СЕ ПОГОРШАВА ЕПИДЕМИЛОШКА СИТУАЦИЈА И КАДА СЕ НАСТАВА ПРЕБАЦУЈЕ НА НАСТАВУ НА ДАЉИНУ

У условима када се настава пребацује на учење на даљину општинска основна, односно средња школа може да продужи са наставом уз физичко присуство (за ученике од петог до деветог разреда, за ученике у истуреним одељењима у комбинованим одељењима од првог до петог разреда и за ученике средњег образовања) уколико има добијену Одлуку Владе Републике Северне Македоније за прошлу школску 2020/2021. годину. Ову одлуку школа доставља оснивачу и настава се наставља уз физичко присуство.

Државне школе (основне школе са ресурсним центром, основне школе са ресурсним центром и интернатским смештајем, основне музичке и балетске школе, средње уметничке школе, спортска академија, спортска гимназија и средње школе за ученике са посебним образовним потребама), чији оснивач је Влада, због специфичне васпитно-образовне делатности коју врше, начина реализовања наставе утврђују посебним Планом и Протоколом који је у сагласности са Протоколом за наставу уз физичко присуство и достављају Министарству, а наставу реализују сагласно Одлуци Владе Републике Северне Македоније коју су добили за прошлу школску 2020/2021. годину.

РЕДОВНОСТ У НАСТАВИ ЗА УЧЕНИКЕ У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА КОЈИ ПРАТЕ НАСТАВУ НА ДАЉИНУ

Уколико се ученик који следи наставу путем учења на даљину не укључи на наставу више од пет дана, наставник са стручном службом у школи реализује посету ученику у његовом дому и спроводи разговор са родитељем о неопходности обавезног и редовног праћења наставе.

О извршеној посети и разговору са родитељем/старатељем саставља се записник.

За нередовно присуство настави примењују се педагошке мере утврђене Законом о основном образовању и Законом о средњем образовању.

Ученик који није могао бити оцењен због одсуства од најмање једне трећине фонда наставних часова из одређених предмета, има право да полаже разредни испит/ испит године из предмета из којих није оцењен, сагласно Закону о основном образовању/Закону о средњем образовању.

НАДЗОР ЗА ПРИМЕНУ ПЛАНА И ПРОТОКОЛА

Праћење реализације наставног процеса сагласно Плану и Протоколима сагласно трима моделима (уз физичко присуство ученика, комбиновани модел и учење на даљину), врши Државни просветни инспекторат сагласно својим надлежностима путем редовног и ванредног надзора, а надзор над применом Протокола за одржавање наставе уз физичко присуство и комбиновани модел наставе у школској 2021/2022. години врше Државни просветни инспекторат и Државни санитарни инспекторат сагласно својим надлежностима.